

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus Ultimus. De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

ARTICULUS
ULTIMUS.*Dereliquis ad hunc titulum pertinentibus.*

2551 **N**on facio hic specialem mentionem de altera tituli parte, nimirum *alienis Parochianis*; cum pleraque de his, tanquam correlativis ad Parochum, & Parochiam, ex dictis deduci possint; qualia sunt de Parochianis alienis non ordinandis, ubi *Parochianus* supponit pro *diocessano*; de qua *quæst. ex professo egimus l. 1.* item ea, quæ pertinent ad non assistendum matrimonio alienorum, nec benedicendis ejusmodi nubentibus, &c. de non exercendis parochialibus functionibus relatè ad non suos, &c. Istæ porro functiones referuntur à Barbofa *de offic. Parochi c. 22.* sequentes; 1. benedictio fontis baptismalis; 2. delatio Venerabilis, & celebratio missæ in cocna domini, & Sabbatho sancto; 3. benedictio candelatum in purificatione B. Virginis; 4. benedictio cinerum pro die cinerum; 5. benedictio palmarum dominicâ Paschati proxima; 6. facere processiones per Parochiam, &c. ubi tamen nota, hodie per privilegia, & consuetudinem, plura eorum etiam licere Regularibus in suis Ecclesiis.

2552 Quæstio ulterior est, an Parochi obligentur ad reparationem suæ Ecclesiæ, ac habitationis, cum restauratione indigent? *ry.* teneri ex his, quæ congruæ ipsorum sustentationi supersunt, sed pro rata suorum reddituum, ut habetur in *c. de his, de Eccles. adif. & Trid. sess. 21. c. 7.* sic Azor *Instit. mor. p. 2. l. 9. c. 3. q. 10.* Si Parochus non habeat sumptus, ad eos tenentur Parochiani; sic *Trid. cit. ibi: aut illorum defectu Parochianos*: à fortiori autem tenentur Patroni, si Ecclesia sit Patronata. Et, quod dictum est de Ecclesiis, etiam dicendum venit de restauratione domus Parochialis, seu habitationis Parochi, ut resolvit sacra *Congreg. ad cit. loc. CC. Trid.*

2553 Altera quæstio est de Vicariis Parochorum perpetuis, & temporalibus; sed de his jam egimus *lib. 1. tit. 28. de offic. Vicarii.* *Perpetuus* dicitur, qui autoritate Episcopi, & canonicâ institutione delectus alicui sufficitur in Ecclesia parochiali, cum

certa ex annuis Ecclesiæ proventibus portione, tanquam laboris & opera mercede, ut dicitur *c. Extirpanda, de prebend. §. qui vero.* & in *c. ad hæc. de offic. Vicar.* Vicarius autem temporalis, qui alicujus autoritate in alterius locum sufficitur ad tempus, ac ad nutum ejus, qui ipsam substituit, revocari potest: plura de his V. loco cit. illud hic repetendum, jura, quæ loquuntur de beneficiis *curatis*, regulariter intelligi de Vicariis *perpetuis*, quia sunt beneficia, & ut talia possidentur, Azor *p. 2. l. 3. c. 6. q. 7.* ut colligitur ex *Clem. unic. de offic. Vicar.* Ex quo sequitur, Vicarium perpetuum removeri non posse extra casus expressos in jure, sicut nec removeretur proprius Rector, Castropal. *tr. 13. de benefic. D. 1. p. 8. num. 1. in fine;* & Rector qui priori defuncto, vel legitime amoto, in beneficio succedit, non potest Vicarium perpetuum, in illo institutum, sine autoritate Episcopi ab illo munere, & officio remove, nec assignatam ei portionem minuere, *c. ad hæc, de offic. Vicar. & c. 1. de Capell. Monach. in 6.* Quid porro in Ecclesiis parochialibus, vel curatis, aut alio beneficio Monasteriis & Ecclesiis suis incorporato, juris habeant Regulares circa Vicarios in illis institutos, vel destitutos? diximus à *n. 159.*

Præter dicta not. 1. non omne beneficium *curatum* esse eo ipso *parochiale*, Ecclesia parochialis est, quæ habet Parochiam, hoc est, territorium, ac populum, certis limitibus Episcopi autoritate distinctum, sic Archidiacon. *c. licet canon. de elect. in 6. curata*, quæ habet curam animarum, quin habeat certum territorium, vel populum eadem autoritate Episcopi distinctum, sic Azor *p. 2. l. 9. c. 3. q. 14. Baptismalis* est, in qua est fons aquæ ad baptismum sacratæ, & destinatæ. Sed nota non eo ipso, quo est baptismalis, haberi pro parochiali, sicut nec ex eo, quod habeat jus tradendi sepulturæ mortuos, Azor cit.

Not. 2. ex eo, quod aliqua Ecclesia, præsertim Collegiata, seu Conventualis sit posita intra fines alicujus Parochiæ, non rectè inferri, illam esse subiectam eidem parochiæ, ita Pirhing, *de Capell. Monach. num. 7. §. not. 2.* & dicemus etiam infra *in tit. de Religiosis domibus.* Si dicas: in *c. constitutus, de Religios. domib. dicitur*:

tur: Ecclesias sitas in diocesi Episcopi, teneri ipsi in Episcopaliibus respondere, ergo sicut Ecclesia *intra fines diocesis*, diocesano; sic *intra fines parochie*, Parocho subicitur. *¶* antedicens, & textum solum agere de Episcopo, sive de Ecclesia *Cathedralli*, non de inferiore; nec ullo reperiri jure expressum, quod Ecclesia aliqua ex hoc, quod sita sit in aliqua Parochia, subiecta sit eidem; sic Innocent. *in c. 2. de Capell. Monach.* ubi ait: *hoc jus, ubi sit? ignoro.*

2556 Si dicas. 2. Parochiani Ecclesiarum, seu Capellaniarum, non habentium fontem baptismalem debent infantes suos mittere ad Ecclesiam Parochialem, sive Matricem, pro baptismo accipiendo. Verum ex hoc non sequitur ipsas Ecclesias, seu Capellanas absolute subiectas esse illi Parochie; sed ad summum Parochianos eorum in ordine ad illum duntaxat actum, seu Sacramentum recipiendum. Unde nec proprie dicitur Ecclesia *Matrix*, relate ad omnes Ecclesias intra fines suos existentes; nam per Ecclesiam *Matricem* intelligitur ea, quae habet alias Ecclesias sibi subiectas, *c. ad audientiam, de Eccles. edif.* item ea, quae est baptismalis, vel quae est major coeteris, quae sunt in loco, *Clem. 1. de sentent. excom.* vel etiam, quae est principalis, & primaria in tali loco; sic Azor *p. 2. l. 9. c. 3. in fine*; principalis, inquam, *in tali loco*; in quo non mere *materialiter*, sed etiam *formaliter* sunt aliae Ecclesiae, nimirum cum onere subiectionis ad eundem Ordinarium; hoc autem modo non sunt in tali loco *ecclesiae exemptae*, unde *respectu harum* nulla Ecclesia parochialis *matrix* dici potest.

2557 Not. 3. si Parochianus mutet domicilium, & se transferat ad aliam parochiam, illum desinere esse de tali Parochia, consequenter & subiectionem ad priorem Parochum; colligitur ex *c. significavit. 5. & fin. h. t.* ubi refertur, quod, cum recuperata civitate Aconensi, plurimi eò se conferrent, qui ante in aliis civitatibus regni Hierosolymitani habitabant, & eorum locorum Praelati, jurisdictionem in illos priorem usurparent, Pontifex ad querelam

Episcopi Aconensis, prohibuerit id fieri, nec velit ab eis temporalia violenter exigi, quibus dicti Praelati *spiritualia non amplius ministrabant*; ita tamen, ut si dicti transmigrantes nihilominus agros habeant in horum Praelatorum parochia, & fructus inde percipiant, decimas (si in partibus transmarinis id receptum sit) persolvant, Episcopo vero *Aconensi, tanquam diocesano suo*, de caeteris cogantur respondere.

Ex hac Pontificis resolut. sequitur. 1. 2558 quod Praelato non administranti spiritualia per se, vel alium, si petat decimas, vel alia temporalia, possit opponi, nihil deberi; quia temporalia sunt debita ob causam, & sic causa non secuta non debentur, *C. de condit. ob causam, per totum.* Sequitur. 2. quod Parochianus mutatà parochiam, non teneatur amplius priori Parocho dare decimas, vel alia tributa personalia, cum in ejus parochia non amplius audiat divina, nec recipiat Sacramenta, in quo fundatur jus decimarum personalium; ut docet Rebuffus de decimis. *q. 7. num. 4.* & ex illo Barbof. *in dict. c. significavit. n. 3.* uti etiam notatur in textu, ibi: *nec ab eis temporalia exigant, quibus Sacramenta non administrant.*

Dices: ergo nec amplius tenebitur priori parochio solvere decimas *praediales*, licet sua praedia in priori parochia retineat? *¶* contrarium in textu statui: nam postquam dictum est, quod priores Praelati, & quorum diocesi aliqui transfulerunt domicilium in aliam, ab his non debeant exigere temporalia, quibus Sacramenta non administrant, statim subjungitur: ita tamen, quod si de agris in eorum parocia constitutis fructus percipiunt, & in ultramarinis partibus ratione praediorum decimae persolvuntur, deinceps eis ipsas cum integritate persolvant: dicto vero Aconensi, tanquam diocesano suo cogantur de coeteris respondere. Nam decimae praediales regulariter illi Ecclesiae tribuendae sunt, intra cujus fines praedia illa sita sunt; ita Suarez *in tract. de decimis l. 1. c. 21.* Gutierrez *practic. l. 1. q. 17. num. 1.* & constat ex *c. Cum contingat. 29. seq. tit.*

